

GC 9 maart 2015, nr. 2016-477
Gegronde verdenking van fraude

HENNEPKWEKERIJ

Consument heeft bij Verzekeraar een inboedel- en opstalverzekering afgesloten. De bijzondere voorwaarden van deze verzekeringen bepalen dat schade die is veroorzaakt, ontstaan of verergerd door *wettelijk niet toegestane activiteiten door een verzekeringnemer en/of verzekerde* is uitgesloten van dekking.

Nadat door een brand schade ontstaat aan het pand en de inboedel van Consument, wordt op de eerste verdieping van het pand een hennepkwekerij aangetroffen. Uit nader onderzoek blijkt dat de brand ook in die ruimte ontstond. De oorzaak van de brand bleek echter niet te achterhalen.

Verzekeraar heeft de schadeclaim vervolgens afgewezen, omdat de brand ontstond door de hennepkwekerij en het kweken van hennep een illegale activiteit is. Daarnaast worden de gegevens van Consument voor de duur van acht jaren opgenomen in het Incidentenregister van de eigen afdeling Integriteitszaken, evenals het Interne Verwijzingsregister (IVR) en worden de verzekeringen van Consument geroyeerd.

Consument stelt zich op het standpunt dat Verzekeraar gehouden is dekking te verlenen en vordert verwijdering van zijn gegevens. Hiertoe wordt - onder meer - aangevoerd dat het kweken van vijf hennepplanten wordt gedoogd (en dus legaal is), de apparatuur legaal was en er geen sprake was van een gevaarlijke situatie. Bovendien werden braaksporen aangetroffen, hetgeen brandstichting niet uitsluit.

Verzekeraar stelt zich op het standpunt dat wel degelijk sprake was van illegale activiteiten: de planten in combinatie met alle aanwezige apparatuur maken dat deze kwekerij niet onder het gedoogbeleid valt. Daarbij meent de verzekeraar dat voldoende aanknopingspunten aanwezig zijn om te stellen dat er een verband bestond tussen de kwekerij en de brand, omdat de brand in die ruimte ontstond. Inbraak is bovendien niet vast komen te staan.

De Commissie stelt voorop dat het aan Verzekeraar is te bewijzen dat:

1. sprake is geweest van illegale activiteiten;
2. de brandschade daardoor is veroorzaakt, ontstaan of verergerd.

Zelfs wanneer met Verzekeraar wordt geoordeeld dat sprake was van een illegale situatie, kan - op basis van de zich in het dossier bevindende stukken - nog niet worden geconcludeerd dat de brand daardoor is veroorzaakt, ontstaan of verergerd. De brandoorzaak was immers niet te duiden. Verzekeraar heeft hiermee dan ook niet aan de op haar

rustende bewijslast voldaan. De vordering van Consument tot uitkering van zijn claim wordt toegewezen.

Wat betreft de registratie in het Incidentenregister overweegt de Commissie dat de registratie gerechtvaardigd is, zolang er sprake is van een incident en het onderzoek naar dit incident nog loopt. Daar stelt de Commissie tegenover dat gevallen waarbij fraude niet daadwerkelijk kan worden aangetoond, niet te lichtzinnig buiten de muren van Verzekeraar bekend mogen worden. De Commissie is van oordeel dat een registratie in het Incidentenregister enkel gehandhaafd mag worden wanneer bij afronding van het onderzoek is voldaan aan de zwaardere maatstaf voor registratie in het Extern Verwijzingsregister, namelijk een gegronde verdenking van fraude.

De uitleg van de Commissie is voor discussie vatbaar: de gestelde norm van een 'gegronde verdenking van fraude' ziet ingevolge artikel 5.2.1 Protocol Incidentenwaarschuwingsysteem Financiële Instellingen (PIFI) immers enkel op de registratie van persoonsgegevens in het Extern Verwijzingsregister en geldt niet voor een opname uitsluitend in het Incidentenregister (artikel 3.1.1 PIFI). Voor opname in het Incidentenregister is mijns inziens voldoende dat sprake is van een incident. Nu in dit geval geen sprake is van een gegronde verdenking van fraude, wijst de Commissie de vordering van Consument tot verwijdering van zijn gegevens uit het Incidentenregister desondanks toe.

Omdat vaststaat dat zich in het pand van Consument een hennepkwekerij bevond, mocht Verzekeraar de gegevens van Consument wél opnemen in de Gebeurtenissenadministratie (gebaseerd op de GVPFI) en het daaraan gekoppelde Interne Verwijzingsregister.

GC 21 november 2016, nr. 2016-568
Proportionaliteit registratie

WATERSCHADE TIJDENS VAKANTIE

Consument heeft een reisverzekering afgesloten bij Verzekeraar. In de toepasselijke voorwaarden is bepaald dat Verzekeraar de verzekering mag stoppen indien Consument bij het melden van de schade 'opzettelijk onjuiste of onvolledige informatie' heeft gegeven.

Consument heeft melding gemaakt van een (water)schade tijdens zijn vakantie: door heftige waterval is de hotelkamer van Consument blank komen te staan. Doordat diverse goederen meerdere dagen in een vochtige ruimte hebben gelegen, zijn deze beschadigd geraakt. Consument claimt - onder meer - dat een iPad en telefoon niet meer te repareren zijn en overlegt hiervan een verklaring van de

door hem ingeschakelde reparateur.

Omdat de goederen kennelijk niet rechtstreeks met het water in aanraking waren geweest, wordt de claim van Consument door Verzekeraar nader onderzocht. Hoewel de reparateur van Consument bij navraag vasthoudt aan zijn eerdere schriftelijke verklaring, reageert hij erg zenuwachtig. Tijdens een bezoek aan Consument blijkt bovendien dat een geclaimde föhn nog gewoon werkt. Ook de iPad en telefoon vertonen geen waterschade en werden na de beweerdelijke schadedatum nog gebruikt. De reparateur van Consument komt uit eigen beweging terug op zijn verklaring. In werkelijkheid had hij de apparaten niet onderzocht en liet hij weten dat hij geen zin had om verder mee te werken aan de 'op verzoek van verzekerde' opgemaakte factuur.

Verzekeraar heeft de claim van Consument afgewezen en de verzekeringen van Consument beëindigd. Daarnaast worden de onderzoekskosten van Verzekeraar van 2.513,28 euro op Consument verhaald en worden zijn gegevens voor de duur van acht jaren (het maximum) opgenomen in het Incidentenregister en het Extern Verwijzingsregister.

Consument vordert uitkering onder de verzekering, doorhaling van de registraties, intrekking van de vordering tot betaling van de onderzoekskosten en vergoeding voor de hoge premie die Consument thans betaalt.

De Commissie overweegt dat - gelet op de mogelijk verstrekking gevolgen voor betrokkene - voor registratie in het EVR een gegronde verdenking van fraude (opzet tot misleiding) vereist is. Op basis van onder meer de door de reparateur ingetrokken verklaring en het feit dat de föhn wel degelijk werkte, oordeelt de Commissie dat Consument opzettelijk onwaar over de schade heeft verklaard. De registraties door Verzekeraar zijn daarom rechtmatig.

Wat betreft de duur van de registraties overweegt de Commissie dat geen omstandigheden zijn gebleken die, met het oog op de proportionaliteit, tot verkorting van de registratie zouden moeten leiden. De Commissie legt niet expliciet uit waarom de duur van de registratie gerechtvaardigd is. Naar mijn mening is sprake van twee verzwarende omstandigheden, namelijk samenspanning met een derde en volharding in de onjuiste verklaring. Het relatief bescheiden bedrag waarvoor werd gefraudeerd doet hier kennelijk niet aan af, hetgeen ook in lijn is met de jurisprudentie op dit vlak (HR 3 december 2004, NJ 2005, 160).

Gezien het voorgaande worden alle vorderingen van Consument afgewezen.

Mr. A.C. (Sanne) van der Salm
De auteur is advocate bij Ekelmans & Meijer
Advocaten te Den Haag.